

סוד שצריך אדם להכליל חיים במקום זה. זה בלי זה לא הולך. וצריך אדם להכליל מדת יום במדת לילה, ומדת לילה ביום. וזהו ראה חיים עם אשה אשר אהבת. מה הטעם? כי הוא חלקך בחיים, שחיים לא שורים אלא על זה. ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש, כמו שאמר (משלי א) בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחתיך.

ובא וראה, כל דברי שלמה המלך, כלם נסתרים לתוף החכמה. ופסוקים אלו נראים שהתרה הרצועה, כמו שפתיב (אמר לו רבי אלעזר, כתוב) אחריו, (קהלת ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון וגו'. הפסוק הזה יש להתבונן בו, כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, וכי שלמה שחכמה עליונה בו יותר על כל בני העולם אמר כך?!

אָרְא (אמר לו) כל דברי שלמה המלך על סוד חכמה נאמרו. בא וראה, כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך עשה, זהו שצריך אדם להכליל שמאל בימין, וכל מה שהוא עושה צריך לו שלא יהיו, אלא כפולים בימין. כל אשר תמצא ידך - זו השמאל. לעשות בכחך - זהו הימין, כמו שנאמר (שמות טו) ימינך ה' נאדרי בפח. וכיון שהאדם יזהר שפלו מעשיו יהיו לצד ימין ויכליל שמאל בימין, אז הקדוש ברוך הוא שורה בו בעולם הזה, ויכנס אותו אליו לאותו העולם הבא. ורא יאמר אדם, בשעה שאבא לאותו עולם, אז אתבע מהמלך רחמים ואשוב לפניו, אלא - כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה, אחר שישתלק אדם מהעולם הזה. אלא אם רוצה אדם שהמלך

אָהַבְתָּ (א) דא הוא רזא, דבעי בר נש לאַכְלֵלָא חיים באַתְרָא דא, דא בלא דא לא אַזְלָא. ובעי בר נש לאַכְלֵלָא מַדַּת יוֹם בְּלֵילָה, וּמַדַּת לַיְלָה בְּיוֹם. וְדָא הוּא רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אָהַבְתָּ מְאִי טַעְמָא בְּגִין כִּי הִיא חֵלְקָךְ בְּחַיִּים, דְּחַיִּים לֹא שָׂרִין אֲלָא עַל דָּא. וּבַעֲמַלְךָ אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ, כְּמָה דְאָמַר (משלי ג) בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישַׁר אַרְחַתֶּיךָ.

וְתָא חֲזִי כָל מְלוּי דְשְׁלֵמָה מְלֻכָא, כְּלֵהוּ סְתִימִין לְגוּ בְּחֻכְמָתָא, וְהִנֵּי קָרְאִי אַתְחִזוֹן דִּיהוּתְרָה רְצוּעָה, כְּמָה דְכָתִיב (נ"א אמר ליה רבי אלעזר פתיב) בְּתַרְיָה, כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְגו'. הַאי קָרָא אִית לְאִסְתְּפֻלָּא בֵּיהּ, (קהלת ט) כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה, וְכִי שְׁלֵמָה (דף קנ"ח ע"א) דְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה בֵּיהּ, יִתִּיר עַל כָּל בְּנֵי עֲלָמָא, אָמַר הַכִּי.

אָרְא (נ"א אמר ליה) כָּל מְלוּי דְשְׁלֵמָה מְלֻכָא עַל רְזָא דְחֻכְמָתָא אַתְמָרוּ. תָּא חֲזִי, כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה, דָּא הוּא דְבַעֲי בְּרַ נֶשׁ לְאִכְלֵלָא שְׂמַאלָא בִּימִינָא, וְכָל מַה דְּהוּא עָבִיד, מִיבַעֲי לִיהּ דְּלָא יְהוֹן אֲלָא כְּלִילָן בִּימִינָא. כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ, דָּא שְׂמַאלָא לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ: דָּא הוּא יְמִינָא, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (שמות טו) יְמִינְךָ יִי נְאֻדְרִי בַּפֶּחַ. וְכִיוֹן דְּבֵר נֶשׁ יִזְדַּהֵר דְּכָל עוֹבְדוּי יְהוֹן לְסַטְרָא דִּימִינָא, וְיִכְלִיל שְׂמַאלָא בִּימִינָא, כְּדִין קְדָשָׁא בְּרִין הוּא שְׂאֲרֵי בְּגוּוּיָהּ בְּהַאי עֲלָמָא, וְיִכְנִישׁ לִיהּ לְגַבְיָהּ לְהַהוּא עֲלָמָא דְאֵתִי.

וְרָא יִימָא בְּרַ נֶשׁ בְּשַׁעֲתָא דְאֵתִינָא לְהַהוּא עֲלָמָא, כְּדִין אֲתַבַּע מִן מְלֻכָא רַחְמִי, וְאִיתוּב קַמִּיהּ, אֲלָא כִּי אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן וְדַעַת וְחֻכְמָה, בְּתַר דִּיִּסְתַּלַּק בְּרַ נֶשׁ מֵהַאי